

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

факультет цивільного захисту

кафедра управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державна система цивільного захисту

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

підготовки магістра

Рекомендовано кафедрою управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту на 2023-2024 навчальний рік.

Протокол від «12» 05 2023 року

№ 11

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми вибіркової навчальної дисципліни «Державна система цивільного захисту»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Вибіркова навчальна дисципліна «Державна система цивільного захисту» спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців, які можуть самостійно і нормативно-обґрунтовано вирішувати завдання у сфері цивільного захисту. Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Державна система цивільного захисту» спрямовані на реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту регіонального та місцевого рівнів, здійснення функцій з регулювання процесів пов'язаних з реалізацією завдань і заходів по захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також на рішення організаційно-технічних задач в рамках функціонування органів і підрозділів служби цивільного захисту діяльність яких спрямована на запобігання та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та воєнних загроз.

Даний курс дозволяє здобувачам вищої освіти зрозуміти склад системи цивільного захисту України, завдання, функції та повноваження її органів управління, механізми, способи та форми реалізації завдань у сфері цивільного захисту, роль і місце у цьому процесі ДСНС України та Механізму цивільного захисту ЄС.

Інформація про науково-педагогічного працівника, який викладає ОК

Загальна інформація	Яценко Олександр Анатолійович, заступник начальника кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту факультету цивільного захисту, кандидат економічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет заступника начальника кафедри
E-mail	malahay1984@gmail.com
Наукові інтереси	цивільна захист, пожежна безпека, національна безпека, державне управління , безпека об'єктів критичної інфраструктури, human resources management, HRM
Професійні здібності	https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=aiNdtewAAAAJ https://orcid.org/0000-0001-7129-389X https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208651172
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Участь у науково-дослідних роботах, публікація результатів наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях, зокрема у виданнях, що включені до науково-метричної бази Scopus

Загальна інформація	Тютюник Вадим Володимирович, начальник кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту факультету цивільного захисту, доктор технічних наук, професор
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет начальника кафедри
Е-mail	tutunik.vadim.72@gmail.com
Наукові інтереси	моніторинг надзвичайних ситуацій, прогнозування і оцінка небезпек, автоматизовані системи безпеки, безпека об'єктів критичної інфраструктури
Професійні здібності*	Професійні знання, інноваційний підхід до розвитку професійних знань та навичок, постійне самовдосконалення, досягнення у сфері наукових інтересів, значний досвід викладацької діяльності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57201250812 https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-5394-6367 https://scholar.google.com.ua/citations?user=tzn8nHwAAAAJ&hl=uk http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/94

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 16.00 до 17.00 в кабінеті № 902. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета викладання дисципліни: Вибіркова навчальна дисципліна «Державна система цивільного захисту» спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців, які можуть самостійно і нормативно-обґрунтовано вирішувати завдання у сфері цивільного захисту.

Вкрай важливим є:

- вміння орієнтуватися в усіх питаннях нормативно-правового регулювання діяльності в сфері цивільного захисту;
- самостійно і систематично вивчати основні положення чинних законів та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;
- користуватися професійними термінами, застосовувати свої законні права і виконувати обов'язки згідно чинного законодавства.

Навчальна дисципліна формує у здобувачів вищої освіти теоретичні знання з питань реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, державного регулювання процесів пов'язаних з реалізацією завдань і заходів по захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також набуття

практичних навичок які необхідні фахівцям цивільного захисту для рішення організаційно-технічних задач в рамках функціонування державної системи цивільного захисту та Механізму цивільного захисту ЄС.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
Статус дисципліни	заочна (дистанційна)
	вибіркова
Рік підготовки	2023
Семестр	2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	6
- практичні заняття (годин)	-
- семінарські заняття (годин)	2
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	
- самостійна робота (годин)	82
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Диференційні заліки

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Оцінювати рівень небезпеки під час виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж а також аварійно – рятувальних служб ЦЗ.	ДРН 1
Знати склад системи цивільного захисту та інтегрованої у сферу цивільного захисту системи забезпечення техногенної безпеки ; завдання, функції та повноваження їх органів управління та підрозділів.	ДРН 2
Знати зміст та порядок реалізації заходів цивільного захисту та техногенної безпеки.	ДРН 3

Застосовувати на практиці знання щодо державної політики у сфері цивільного захисту , особливостей побудови системи цивільного захисту, складу та структури її органів управління і сил, механізмів та способів реалізації завдань у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки, специфіки діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту та техногенної безпеки в рамках повноважень визначених законодавством України	ДРН 4
Знати механізми та способи реалізації завдань у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки	ДРН 5

формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Очікувані компетентності з дисципліни	ДК
Здатність до аналізу і синтезу норм законодавства з питань цивільного захисту та техногенної безпеки	ДК 1
Здатність реалізовувати завдання державної системи цивільного захисту та системи забезпечення техногенної безпеки відповідно до напрямів професійної діяльності на місцевому рівні у складі місцевих ланок територіальних підсистем.	ДК 2
Здатність реалізовувати професійні функції та обов'язки відповідно до напрямів службової діяльності на місцевому рівні у складі органів і підрозділів служби цивільного захисту.	ДК 3
Здатність до реалізації механізмів з регулювання діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту та техногенної безпеки за допомогою управлінських впливів на процеси які відбуваються у зазначених сферах.	ДК 4

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Організація захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Державна політика у сфері цивільного захисту та механізми її реалізації суб'єктами забезпечення цивільного захисту

Тема 1. Оповіщення та інформування суб'єктів цивільного захисту.

Відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та повноваження органів державної влади. Порядок захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій, визначено першочерговий алгоритм дій

у разі загрози або у разі виникнення таких ситуацій, визначено заходи і засоби щодо їх запобігання та усунення, визначено види захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях, закріплено необхідність навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях як обов'язок формування культури безпеки життєдіяльності населення як способу підвищення рівня безпеки.

Тема 2. Укриття населення у захисних спорудах.

Укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту, від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів. Захисні споруди цивільного захисту та їх властивості.

Тема 3. Заходи з евакуації населення.

Організація проведення евакуації. Залучення транспортних засобів для евакуації. Розміщення евакуйованого населення.

Тема 4. Планування заходів з евакуації населення.

Загальні вимоги до розроблення документів щодо планування заходів з евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей із зон надзвичайних ситуацій. Планування заходів з евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій та із зон збройних конфліктів.

Тема 5. Інженерний захист територій.

Проведення зонування територій за наявністю об'єктів підвищеної небезпеки і небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів, ризику виникнення надзвичайних ситуацій. Віднесення території та населених пунктів до відповідних груп цивільного захисту та віднесення суб'єктів господарювання до відповідних категорій цивільного захисту. Здійснення заходів інженерного захисту територій суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Порядок проведення зонування територій за результатами визначення рівнів ризиків виникнення надзвичайних ситуацій

Тема 6. Радіаційний захист.

Дотримання допустимих меж радіаційного впливу на персонал, населення та навколишнє природне середовище, встановлених нормами, правилами та стандартами з безпеки.

Тема 7. Хімічний захист.

Тема 8. Медичний та біологічний захист.

Тема 9. Заходи з організації навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях

Тема 10. Організація заходів щодо забезпечення техногенної та пожежної безпеки. Механізм цивільного захисту ЄС

Забезпечення захисту населення і територій, навколишнього природного середовища і небезпечних об'єктів, об'єктів підвищеної небезпеки, об'єктів з масовим перебуванням людей та населених пунктів від пожеж, надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері

цивільного захисту. Підвищення рівня протипожежного захисту, створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної, техногенної безпеки та захисту населення.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви тем	заочна форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота
семестр						
Тема 1. Оповіщення та інформування суб'єктів цивільного захисту	10	2			8	
Тема 2. Укриття населення у захисних спорудах	10	2			8	
Тема 3. Заходи з евакуації населення	10	2			8	
Тема 4. Планування заходів з евакуації населення	8				8	
Тема 5. Інженерний захист територій	8				8	
Тема 6. Радіаційний захист	8				8	
Тема 7. Хімічний захист	8				8	
Тема 8. Медичний та біологічний захист	8				8	
Тема 9. Заходи з організації навчання населення діям	8				8	

у надзвичайних ситуаціях						
Тема 10. Організація заходів щодо забезпечення техногенної та пожежної безпеки. Механізм цивільного захисту ЄС.	12		2		10	
Усього годин за дисципліну	90	6	2	-	82	-

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

МН1. Словесні методи навчання (спонукають здобувачів до створення в уяві певного образу, приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять).

МН2. Практичні методи навчання (сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу).

МН3. Наочні методи навчання (передбачають демонстрацію, ілюстрацію та спостереження (сприймання процесів без втручання у ці процеси)).

МН4. Робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

МН5. Самостійна робота (спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань).

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційний залік.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та

індивідуального опитування / виконання письмових завдань, контрольних робіт або тестування.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку / тестування.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
семестр			
I. Поточний контроль			
Модуль	лекції	3	–
	практичні заняття		
	семінарські заняття	1	-
Разом за модуль			80
II. Підсумковий контроль диф.залік			20
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Модульний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

80 балів – обидва питання розкриті в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

60-70 бали – обидва питання розкриті, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

50-59 бали – розкрито одне питання в повному обсязі, а друге питання розкрито частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки.

20-49 бали – обидва питання розкриті частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

1-20 бали - одне питання розкрито частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Диференційний залік

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

20 балів – вірно розв'язані всі дві задачі з дотриманням всіх вимог до виконання та повністю розкрито теоретичне питання;

16-19 балів – вірно розв'язані всі дві задачі, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та повністю розкрито теоретичне питання;

10-15 балів – розв'язані півтори задачі, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та повністю розкрито теоретичне питання;

6-9 бали – розв'язана одна задача, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та неповністю розкрито теоретичне питання;

1-5 – неповністю розв'язана задача, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та практично не розкрито теоретичне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Перелік питань для підготовки до диференційного заліку:

1. Загальні положення про оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Суб'єкти забезпечення заходів з оповіщення та інформування населення. Системи оповіщення та їх характеристика.

2. Шляхи забезпечення оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту.

3. Загальна характеристика, класифікація, види, захисних споруд та порядок формування їх фонду, ведення одліку. Суб'єкти забезпечення заходів з укриття населення у захисних спорудах та їх функції і повноваження.

4. Організація роботи з реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.

5. Вимоги до утримання та використання захисних споруд. Організація контролю за станом захисних споруд.

6. Порядок укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту під час воєнних загроз.

7. Суб'єкти забезпечення заходів з евакуації населення та їх функції. Види, форми евакуації.

8. Порядок організації та проведення заходів з евакуації. Органи з евакуації, їх склад та основні завдання.

9. Основні заходи щодо підготовки та проведення евакуації.

10. Особливості організації та проведення заходів з евакуації залежно від наявних загроз природного, техногенного та воєнного характеру.

11. Особливості проведення евакуаційних заходів на об'єктах економіки (господарювання) розташованих у зонах можливого виникнення надзвичайних ситуацій.

12. Вимоги та порядок розробки планів з евакуації населення і матеріальних цінностей. Структура та зміст планів евакуації населення. Порядок відпрацювання планів евакуації залежно від видів загроз.

13. Заходи та елементи інженерного захисту територій.

14. Порядок організації та реалізації заходів інженерного захисту територій від загроз техногенного і природного характеру. Приклади інженерного захисту територій в районах, небезпечних природних процесів.

15. Перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

16. Організація та реалізація заходів інженерного захисту територій на підприємствах, установах та організаціях. Стійкість роботи об'єктів суб'єктів господарювання в умовах надзвичайної ситуації.

17. Склад та характеристика міжнародної системи радіаційної безпеки, роль і місце України в цієї системі.

18. Характеристика заходів з радіаційного захисту. Суб'єкти забезпечення заходів з радіаційного захисту. Організація та реалізація заходів радіаційного захисту населення і територій.

19. Організація спостереження за радіаційною обстановкою. Системи контролю стану радіаційної обстановки на відповідних територіях та об'єктах. Режими радіаційного захисту.

20. Порядок забезпечення населення засобами РХБ захисту. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на радіаційна - небезпечних об'єктах.

21. Склад та характеристика міжнародної системи хімічного захисту. Характеристика заходів з хімічного захисту населення. Суб'єкти забезпечення заходів з хімічного захисту.

21. Організація та реалізація заходів хімічного захисту населення і територій. Організація спостереження за хімічною обстановкою.

22. Системи контролю стану хімічної обстановки на відповідних територіях та об'єктах.

23. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах.

24. Зміст та характеристика заходів з медичного і біологічного захисту. Суб'єкти забезпечення медичного і біологічного захисту.

25. Організація медичного захисту населення під час виникнення загроз надзвичайних ситуацій та під час ліквідації наслідків НС.

26. Біологічний захист населення, тварин і рослин. Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.

27. Організація системи режимно-обмежувальних заходів. Ветеринарно-санітарні заходи, які застосовуються під час карантину тварин.

28. Зміст та склад системи навчання населення. Організація та порядок навчання працюючого і непрацюючого населення.

29. Форми та методи навчання. Інформаційно – просвітницька робота з населенням. Роль і місце в системі навчання населення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування а також ДСНС України.

30. Склад та характеристика системи забезпечення техногенної безпеки. Суб'єкти забезпечення техногенної безпеки та їх обов'язки.

31. Організаційні заходи щодо забезпечення техногенної безпеки об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні техногенної безпеки.

32. Організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної та промислової безпеки на підприємства.

33. Склад та характеристика системи забезпечення пожежної безпеки. Суб'єкти забезпечення пожежної безпеки та їх повноваження і обов'язки.

34. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні пожежної безпеки.

35. Структура, склад та повноваження управлінь, відділів, секторів з організації заходів цивільного захисту на регіональному рівні та функції посадових осіб міських, районних управлінь, відділів, секторів ГУ(У) з питань реалізації заходів ЦЗ. Організація планування та контролю виконання заходів цивільного захисту.

36. Система наглядових і контролюючих органів сфери цивільного захисту з питань техногенної, пожежної, екологічної, промислової безпеки, охорони праці та санітарно – епідеміологічного благополуччя. Склад, повноваження функції.

Тестова система оцінювання знань студентів як методика вимірювання й оцінювання досягнутого розвитку умінь та знань передбачає:

- оцінювання рівня знань і вмінь;
- оцінювання рівня соціально-особистісної цінності набутих знань.

Підсумковий (тестовий) контроль знань проводиться за модулями (блоками) дисципліни.

Політика викладання навчальної дисципліни:

– активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань

– недопустимість пропусків та запізнь на заняття;

– неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково-педагогічного працівника;

– дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання модульних контрольних робіт та під час підсумкового контролю;

– виконання інших вимог, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю» в галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальність 263 «Цивільна безпека» (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол №7 від 30 березня 2023 р.).

2. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI // Голос України. – 2012. – листопад (№ 220 (5470)). – С. 4 – 20. (бібліотека НУЦЗУ)

3. Тютюник В.В. Теорія систем та системний аналіз: курс лекцій / В.В. Тютюник, О.О. Пискалова. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2020. – 108 с. (бібліотека НУЦЗУ)

4. Кулешов М.М., Садковий В.П., Тютюник В.В. Державна система цивільного захисту. Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2020. – 232 с. (бібліотека НУЦЗУ)

5. Кулешов М.М., Одарюк П.В. Вдосконалення надійності функціонування системи цивільного захисту. Зб. наук. праць Проблеми надзвичайних ситуацій. 2023. Вип.3. С.107–111. (бібліотека НУЦЗУ)

6. 5. Кулешов М.М. Організація взаємодії під час виконання завдань з цивільного захисту. Зб. наук. праць Проблеми надзвичайних ситуацій. 2022. Вип.5. С.119–125. (бібліотека НУЦЗУ).

7. Кулешов М.М., Росоха В.О. Сучасні виклики для державної політики у сфері цивільного захисту в Україні. Вісник НЦЗУ. Серія Державне управління 2014. Вип. 2. С. 167–175. (бібліотека НУЦЗУ)

8. Кулешов М.М. Система реагування на надзвичайні ситуації та механізми управління. Вісник НУЦЗУ. Серія Державне управління 2017. Вип.1(6) . С. 314–321. (бібліотека НУЦЗУ)

9. Кулешов М.М. Щодо побудови та удосконалення діяльності державної системи цивільного захисту України. Вісник НУЦЗУ. Серія Державне управління 2021. Вип. 2(8) . С. 433–440. (бібліотека НУЦЗУ)

Інформаційні ресурси

1. Постанова Кабінет Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 «Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF#Text>

2. Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010. Прийнято та надано чинності Наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va457609-10#Text>

3. «Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій» затверджено наказом МВС України від 06 серпня 2018 року № 658 [Електронний ресурс] –

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18#Text>

4. Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» від 8 червня 2000 року № 1809-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1809-14>

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF>

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року № 564 «Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2013-%D0%BF>

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 616 «Про затвердження положення про добровільні формування цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2013-%D0%BF>

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 06 жовтня 2013 року № 787 «Про затвердження порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2013-%D0%BF>

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2013 року № 841 «Про затвердження порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF>

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11 «Про затвердження Положення про Єдину державну систему цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 409 «Про затвердження типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-%D0%BF>

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 08 липня 2015 року № 469 «Про затвердження положення про спеціалізовані служби цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469-2015-%D0%BF>

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 775 «Про затвердження порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/775-2015-%D0%BF>

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 року

№ 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-%D0%BF>

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 року № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF>

16. 137. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2018 року № 223 «Про затвердження плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2018-%D0%BF>

17. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF>

Інформаційні ресурси*

1. www.dsns.gov.ua
2. www.mvs.gov.ua
3. www.rada.gov.ua
4. www.kmu.gov.ua

Розробники:

Начальник кафедри
управління та організації діяльності
у сфері цивільного захисту,
д.т.н., професор

Вадим ТЮТЮНИК

Заступник начальника кафедри
управління та організації діяльності
у сфері цивільного захисту,
к.е.н., доцент

Олександр ЯЩЕНКО